

MANNHEIME GYVENA 340 LIETUVIŲ

Mannheimo lageris

Mannheimo lietuvių kolonija yra viena iš naujausių kolonijų Vokietijoje. Nors Mannheimas buvo žymus visoje nacių Vokietijoje, kaip svarbus ir reikšmingas metalurgijos ir sunkiosios pramonės centras, tačiau iš prievarta darbams į Vokietiją išvežtųjų lietuvių tik vienas antras žmogus pakliuvo iki Ludvigschafeno. Ši puiki savo padėtimi ir atstumu nuo bolševikiškųjų Vokietijos sričių vieta taip pat nesuviliojo nei lietuvių tremtinių perieitū rudėnį ir šį pavasarį. Amerikiečiams galutinai paklupdžius Vokietiją, birželio ir liepos mėnesiais Mannheim'e esantis svetimas lageris buvo vienas iš pavojaus lietuviams svetims lageriui, kur rusų politruakai šeiminkavo, kaip namie, ir kiekvieno metu grasino lietuviams išvežimu į Rusiją.

Tuo metu Mannheimo lageryje vis dėlto jau gyveno apie 20 lietuvių, daugumoje jaunų vyrų, prievarta atvežtų darbam ar vokiečių sugaudytų pagelbinės karo tarnybos, kurie įvairiais būdais atidėliojo išvykimo Lietuvon datą, kol pagaliau gauti iš Frankfurto užtikrinimai prievarta lietuvių nevežti į tėvynę sustiprino jų ir lageryje gyvenusių dar poros lietuviškų šeimų padėti. Kaimyniniame Heidelbergo lietuvių kolonija tuo metu buvo išaugusi iki 80 žmonių, kurių daugumas, pasilikę tik tai prie vokiečių kortelių ir nepakęsdami vokiečių rodomo svetims lagerio nedraugiškumo, žvalgėsi į kaimyninius lagerius. Nuo liepos vidurio Mannheimo lietuvių kolonija augo savaitėmis, kol pagaliau rugpičio pradžioje staugo nuo 80 žmonių paško iki 240, kurių laiką lyg ir sustojė augusi, bet rugsėjo pradžioje mannheimiškių lietuvių skaičius čia siekė jau iki 300.

Tautinės grupės

Nei Mannheimas, nei jame esantis lageris negalėjo nieku sužavėti atvykstančių naujų ir naujų lietuvių. Lageris prisiglaudęs Kaiser Wilhelm Kaserne, esančiose dešiniame Nekaro krante. Pats miestas — daugiau ar mažiau griūvesių krūva, kurioje gyvenimas atgijęs tik pakraščiuose ir vienoje kitoje mažiau bombų gavusioje gatvėje. Miesto rajonai dešiniame Nekaro krante išlikę siek tiek geriau. Į kareivines tenkintų tik keli sviediniai, sužaloję ir sunaikinę tris ar keturis namus. Visi kiti kareivinių namai yra sveiki ir su langais. Mannheimiška lietuvių atvyko beveik paskutiniai iš apie 6,200 lageryje gyventojų. Stipriausios tautinės grupės čia yra ukrainiečiai, turi apie 3,200 žmonių, latviai apie 1,500 ir lenkai apie 7—8 šimtus žmonių. Geriausias lageryje patalpas užėmė latviai ir lenkai, neblogo patalpų turi ir ukrainiečiai. Lietuviams, kaip vėliausiai atvykusiems ir mažiausiai mokantiems prisitaikyti prie UNRRA vadovų, teko viešos iš prasčiausių patalpų lageryje, tačiau, nežiūrint to, mannheimiška lietuvių bent šiuo metu patalpų atžvilgiu negali jaustis per daug nuskrūsti, lyginamiesi su Wuersburgo, Wiesbadeno ar Hanau lietuviams. Beveik visos lageryje gyvenančios šeimos turi atskirus kambarius, dideliuose kambaruose gyvenantieji viengungiai vyrai ir moters turi iki 6.7 kv. metrų grindų ploto. Beveik visur yra ar butas paslaptos krosnelės, langai sandarūs. Išimtį sudaro tik ketvirtas aukštas, kuris netinkamas gyventi, bet kuriame dar prisiglaudęs būrelis vyrų, nenorinčių gyventi apačioje esančioje didelėje salėje.

Pirkite Laimėjimo Bonus

Maisto ir avalynės klausimas.

Ir vis dėlto mannheimiška patalpų problema darosi gana aktuali. Tuo metu, kai latviai savo kolonijoje turi patalpų, rezervuotų atvykstantiems lietuviams, atvykstantieji lietuviai privalo talpintis turimose patalpose, dėl ko yra pavojaus, jog žiemos mėnesiais lageryje gali būti susigrudimų. Šiuo reikalu buvo tuščios pastangos UNRRA vadovybėje, kadangi lietuviams, kaip maža tautinė grupė, iš UNRRA pusės mato mažą dėmesio.

Antras klausimas — maisto klausimas. Mannheimiška gauti pripažintą kalorijas. Dargi ir daugiau. Specialistų apskaičiavimu iš normų, skelbiamų virtuvėje ant sienos, gautam kalorijų skaičiui siekia iki 2,130. Tik visa bėda, kad UNRRA, turėdama pilnus sandėlius produktų, žadėtąsias kalorijas gyventojams atiduoda miltų, žirnių ir bulvių sriubomis. Sriubos pietums ir vakarienei lageryje gyventojai gali gauti, kiek tik jiems patinka, bet pilvas ne kišenė, kibiras sriubos, vienas kitas geresnis drabužis, viena kita pora batų, tačiau retas kuris gyventojų tuos daiktus matė. Nebent išimtį reikėtų padaryti sandėliuose ir UNRRA dirbantiems, bet kadangi ten dirba beveik išimtinai latviai, tai lietuvių grupė taisykloms tikrai neapsidangstė. Tiesa, dar išimtį reikėtų padaryti amerikiečių drabužių turėjusiems vyrams. Tiems vyrams amerikiečių drabužių buvo pakeisti kitais.

Lietuvių komitetas.

Lagerio lietuviams turi komitetą, kuris rūpinasi visais juos liečiančiais reikalais. Komitetas išrinktas prieš porą mėnesių, į jį įeina pirmininku Gerkauskas, vicepirn. Šimkus, sekret. — dr. Tarvydas, meno ir švietimo reikalams vadovais Musteikis ir

Lagerio lietuviams turi komitetą, kuris rūpinasi visais juos liečiančiais reikalais. Komitetas išrinktas prieš porą mėnesių, į jį įeina pirmininku Gerkauskas, vicepirn. Šimkus, sekret. — dr. Tarvydas, meno ir švietimo reikalams vadovais Musteikis ir

Lagerio lietuviams turi komitetą, kuris rūpinasi visais juos liečiančiais reikalais. Komitetas išrinktas prieš porą mėnesių, į jį įeina pirmininku Gerkauskas, vicepirn. Šimkus, sekret. — dr. Tarvydas, meno ir švietimo reikalams vadovais Musteikis ir

Admirolas T. B. Inglis (po kairėi), laivyno žvalgybos viršininkas, ir Plk. Bernard Thielen. Pearl Harbor tragedijos tyrinėjimo komitetas pašaukė juos liudyti.

Civinskas. Komiteto pirmininkas yra kartu ir lageryje administratorius, jo pavaduotoju yra vicepirmininkas. Spalių 17 d. lageryje įsteigė Lietuvių Sąjungos skyrius, kurio valdyba išrinkta iš Kliorio, Sepšo, Gimzausko. Artimiausiu laiku skyriaus valdyba žadanti atpaaiduoti komitetą nuo rūpinimosi lageryje kultūriniais ir švietimo reikalais. Raudonojo Kryžiaus lageryje kol kas nebėra, ir tai skaitytina lageryje apsilaidimu.

Rugsėjo pradžioje lietuvių kolonija atrodė galinti pasokti mažiausia iki 6—700 žmonių, todėl buvo užplanuoti didesni švietimo darbo organizaciniai užsimojimai. Buvo numatyta lageryje steigti ir gimnaziją, ir prekybos mokyklą, tačiau šiuo metu patenkinama tik tai pražiūm mokykla ir vaikų darželiu, kurių kiekvienam — mokykla ir darželis teiseina tik po keliolika vaikų. Vakaris suaugusiems yra angli, prancūzų ir vokiečių kalbų kursai, organizuojami kursai šoferiams, pašneke ir vėl primirštama apie liaudies universitetą. Informacijos reikalams lageris turi visai karą Informacinį biuletinį, rimtai ir kultūringai tvarko

nuolat tai sumažėja, tai paauga, tačiau maždaug laikosi šios ribos. Jų tarpe yra žemaičiai ir aukštaičiai, suvalkiečiai ir dūkai; darbininkai ir ūkininkai, inteligentai ir savamoksliai, priklausiusių ir priklausančių savo pažiūromis įvairioms politinėms grupėms, tačiau, nežiūrint to, Mannheimo lageris yra vienas iš nedaugelio lageryje Vokietijoje, kuris yra pavyzdys tarpusavių sugyvenimu. Nėra čia jokių politinių rietenų, nėra intrigų, ir kartais atrodo, kad be rietenų ir intrigų, gal būtų, ir mannheimiškių kasdienybė yra per nuobod.

Sugyvenimu su svetimaisiais lietuviams taip pat negali skęstis. Ypač labai tamprūs ir nuoširdūs lietuvių santykiai su ukrainiečiais, neblogo su estais, lenkais ir kt. tautomis, bet žymiai atšalę su latviais, kuriems daugeliu atžvilgių lageryje pritrūsta ir takto, ir kaimyniško susipratimo. Su UNRRA santykiuose nenormalumų nebėra, nebent tik tiek, kiek gali būti manlonūs santykiai pono, nuolat vaizduojančio poną, su žmogumi, retkarčiais pavadinamų ar bent traktojamu benamiu elgėta.

Teismas Rado Kalta Willie Niemothą
Teismas rado kalta Willie Niemothą, 51 metų, kuris buvo kaltinamas apilėsimu saugiosios sėpos E. H. Rumbold real estate ofise. Plėšimas buvo atliktas praėjusį sausio mėnesį. Bausmė Niemothui dar nepaskirta. Bet ji gali siekti kalėjimą visam amžiui.

Vaikui 50 Metų Kalėti
Richard Sells, 13 metų vaikas iš Kirkwood miestelio, Illinois valstijoje, supykęs už pabarimą, užmušė senyvą moteriškę. Teismas paskyrė jam bausmę kalėti 50 metų. Vaikas jau nugabentas į Joliet kalėjimą.

SUDIEV STRĖNŲ GĖLAI

Maloniam palengvinti mit bandyk šį svarų, naują patikrintą būdą atliuosot paprastai atiegy rda. Tik uždeik vieną Johnson's BACK PLASTER ant patal skaudamos vietos. Sveikūs jo vaistai palengva SILDJO jums nuara. Sujudina kraują apytaką, sklaido jo pritvima, lengvina skausmą. Šita multino predmeta laiko silma vidui, šaly lauk—duoda nuolatine atrama—aušaly lauk! Reikalank TRKOJO, Johnson tisti puikiai! Reikalank TRKOJO, Johnson & Johnson pagamintu. ArGausuoj vaistinė.

Johnson's BACK PLASTER

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jū garantavimas

Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaiigimo arba apertimo, nervuotumo, skaudamą akių karšty, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pirengia teisingai akinius. Visuoje atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia maromas su elektra. Speciali atida atkreipiami į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uzdyta, o Nedėlijų pagal sutartį.

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Išaiso

Ousas ir Akinys Dirbtuvi
3401 SO. HALSTED STREET
Kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4 nuo 6 iki Nedėlijų pagal sutartį.

EXTRA! EXTRA!
Permalnytas vardas ir adresas.

MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Zydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

Nauji Laurai senai favoritai...

puikiausiai Three Feathers pilstomai 63 metus

Ar ragavot ją vėliausiai?

Blended Whiskey 86 proof. 65% American grain neutral spirits. Three Feathers Distributors, Inc., New York

Hair-Breadth Harry

THE STREETS ARE AFLOOD WITH THE ONRUSHING Foe! I MUST ACT FAST!!

THOSE FEATHERS! NOW THIS CALORFORM!

BOON

IT WORKED!! THOUSANDS OF 'EM PUT TO SLEEP BY MY FLURRY OF DOPED FEATHERS!

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

BUDRIKO RADIO VALANDOS:
W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valanda vakaro.
W. C. F. L. 1000 K. Nedėlijų 9:30 val. vakaro.

